

На основу члана 116. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“ бр. 92/23),

Савет Регулаторног тела за електронске медије, на седници одржаној дана 7. маја 2024. године, донео је

П Р А В И Л Н И К **о обавезним мерама пружалаца услуга платформи за размену видео садржаја**

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником уређују се мере које су пружаоци услуга платформи за размену видео садржаја (у даљем тексту: пружаоци услуга) дужни да примењују и начин евиденције пружалаца услуга платформи за размену видео садржаја.

Мере пружалаца услуга

Члан 2.

Пружаоци услуга су дужни да:

- 1) успоставе услове коришћења за кориснике платформе за размену видео садржаја (у даљем тексту: корисници), који садрже правила о начину и условима под којима се генерише видео садржај;
- 2) успоставе и примене транспарентне механизме прилагођене корисницима, путем којих корисници могу пријавити пружаоцу услуге садржај на његовој платформи који може нашкодити физичком, менталном или моралном развоју малолетника, затим садржај који подстиче на насиље и мржњу, као и садржај чијим објављивањем се чини кривично дело јавног подстицања на извршење терористичких дела, дечије порнографије или расне или друге дискриминације;
- 3) успоставе и примене систем помоћу којег пружаоци услуга достављају информације корисницима о одлуци и предузетим мерама пружаоца услуге по питању пријављивања из става 1. тачка 2) овог члана;
- 4) успоставе и примене систем за проверу годишта корисника у погледу садржаја који би могли нашкодити физичком, менталном или моралном развоју малолетника;
- 5) успоставе и примене систем којим се корисницима омогућује да одреде категоризацију одређеног садржаја који може бити штодљив малолетницима;
- 6) успоставе и примене систем за родитељску контролу који је под контролом корисника у погледу садржаја који би могли нашкодити физичком, менталном или моралном развоју малолетника;
- 7) успоставе и примене транспарентну, једноставну за употребу и ефикасну процедуру за поступање и решавање по пријавама и приговорима корисника упућених пружаоцу услуга;
- 8) уведу ефикасне мере медијске писмености, као и да раде на подизању свести корисника о постојању тих мера.

Мере из става 1. овог члана морају бити спроводиве и пропорционалне и морају узети у обзир обим услуга платформи за размену видео садржаја и природу услуге која се пружа, а не смеју доводити до мера претходне контроле или филтрирања садржаја при читавању.

Посебне обавезе у вези са аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама

Члан 3.

Пружаоци услуга су дужни да, у аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама које стављају на тржиште, продају и уређују, као и у видео садржајима које су генерисали корисници, а који садрже аудиовизуелне комерцијалне комуникације, осигурају поштовање следећих правила:

- 1) аудиовизуелне комерцијалне комуникације морају бити одмах препознатљиве као такве, а прикривене аудиовизуелне комерцијалне комуникације су забрањене;
- 2) у аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама не смеју се користити технике деловања на подсвест;
- 3) аудиовизуелне комерцијалне комуникације не смеју:
 - (1) доводити у питање поштовање људског достојанства;
 - (2) понижавати, застрашивати, промовисати предрасуде и нетолеранцију или подстицати на мржњу, насиље или дискриминацију против особе или групе на основу пола, расе, етничке припадности, националности, вере или уверења, инвалидности, потешкоћа у развоју, доби, сексуалне оријентације, родног идентитета и полних карактеристика, друштвеног порекла или на основу било које друге околности која има за сврху или последицу да било којем лицу онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање на равноправној основи, његових права и слобода;
 - (3) подстицати понашање које је штетно за здравље или сигурност;
 - (4) подстицати понашање које је штетно за околину;
- 4) забрањен је сваки облик аудиовизуелних комерцијалних комуникација за цигарете и друге дуванске производе, електронске цигарете и оквир за поновно пуњење, те оружје, стрељива и пиротехничка средства и опојне дроге;
- 5) аудиовизуелне комерцијалне комуникације за алкохолна пића свих врста не смеју бити посебно усмерене на малолетнике нити охрабривати неумерену конзумацију алкохола;
- 6) нису допуштене аудиовизуелне комерцијалне комуникације за лекове, медицинска средства и медицинске третмане који су доступни искључиво на лекарски рецепт;
- 7) аудиовизуелне комерцијалне комуникације не смеју директно подстицати малолетнике на куповину или унајмљивање производа или услуга, искоришћавајући њихово неискуство или лаковерност; директно подстицати малолетнике да наговоре своје родитеље или друге особе на куповину производа или услуга које се оглашавају; искоришћавати посебно поверење које малолетници имају у родитеље, старатеље, друга законски одговорна лица, наставнике или друге особе, као ни неоправдано приказивати малолетнике у опасним ситуацијама.

Пружаоци услуга су дужни да предузму одговарајуће мере како би се осигурало поштовање правила из става 1. овог члана у аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама, узимајући у обзир ограничену контролу коју те платформе за размену видео садржаја спроводе над тим аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама.

Мере из става 2. овог члана јесу:

- 1) да укључи и примени у услове коришћења правила за аудиовизуелне комерцијалне комуникације које не продају или не уређују пружаоци услуга;
- 2) да има функцију за кориснике који видео садржај генеришу, да декларишу да ли такви снимци садрже аудио-визуелне комерцијалне комуникације.

Обавештење о постојању аудиовизуелне комерцијалне комуникације

Члан 4.

Пружаоци услуга су дужни да истакну јасну информацију о томе да програмски садржај или видео садржај који је генерисан од стране корисника садржи аудиовизуелне комерцијалне комуникације, када су пружаоци услуга о томе обавештени посредством изјаве од стране корисника који је поставио видео садржај који садржи аудиовизуелну комерцијалну комуникацију.

Обавеза утврђивања кодекса

Члан 5.

Пружаоци услуга су дужни утврдити кодексе понашања у циљу смањења изложености деце аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама у погледу хране и напитака који садрже састојке са прехранбеним или физиолошким дејством чије се претерано конзумирање не препоручује, нарочито масноће, транс-масне киселине, со/натријум или шећер, а које се емитује пре, у току или непосредно након садржаја који су намењени деци или специјализовани за њих.

Кодексом се, између осталог, осигурава да се аудиовизуелним комерцијалним комуникацијама не истиче позитивни квалитет хранљивих аспеката такве хране и пића из става 1. овог члана.

Пружаоци услуга су дужни да пре утврђивања кодекса из става 1. овог члана исти доставе Регулаторном телу за електронске медије (Регулатор) ради давања претходне сагласности.

Захтев за упис у евиденцију

Члан 6.

Пружаоци услуга који имају седиште у Републици Србији или за које се сматра да имају седиште у Републици Србији, у смислу члана 117. Закона о електронским медијима, имају обавезу уписа у Евиденцију о пружаоцима услуга платформе за размену видео садржаја, коју води Регулатор.

Захтев за упис у Евиденцију обавезно садржи:

- 1) пун назив подносиоца захтева;
- 2) назив платформе за размену видео садржаја;
- 3) адресу седишта подносиоца захтева;
- 4) матични број;
- 5) ПИБ;
- 6) податке о одговорним лицима (име и презиме, адреса);
- 7) интернет адреса (URL) услуге;
- 8) податке о електронској пошти која омогућава директан контакт са пружаоцем услуге и одговорним лицем;
- 9) планирани датум почетка пружања услуге.

Захтев за упис у евиденцију доставља се путем поште, електронским путем или лично у просторијама Регулатора.

Завршна одредба

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 756/2024/1
У Београду, 7. маја 2024. године
Регулаторно тело за електронске медије
Председница Савета

Оливера Зекић